

Dönem : 2
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : |||

Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, gece öğretimi yapan yüksek dereceli İstanbul Akşam Teknik Okulunda görevlendirilecek öğretmenler ile asistanlara ve diğer personele verilecek ek ücret kanun teklifi ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (2/166)

Yüksek Başkanlığa

Yüksek dereceli İstanbul Akşam Teknik Okulunda görevlendirilen öğretim üyelerine verilecek ders ücretleri hakkındaki kanun teklifi ve gerekçesini ilişikte arz ediyorum. Gereğine emirlerinizi saygı ile arz ederim.

Antalya Milletvekili
İhsan Ataöv

Yüksek dereceli İstanbul Akşam Teknik Okulunda görevlendirecek öğretmen ve asistanlarla diğer personele verilecek ek ücretler hakkındaki kanun tasarısı gerekçesi

İstanbul Akşam Teknik Okulu, yüksek öğrenimlerini yapamadan hayata atılmak ve gündüzleri çalışmak zorunda kalan istidatlı ve kabiliyetli teknik elemanların mesleklerinde ilerlemelerini, yüksek öğrenim yaparak hem kendilerine ve hem de memlekete daha faydalı birer unsur olmalarını sağlamak amacıyla, 1959 yılı Şubat ayında ve İstanbul Teknik Okulu bünyesi içinde açılmıştır. Bu okul, tıpkı gündüzleri öğretim yapan İstanbul Teknik Okulunun yetiştirdiği seviyede mühendis ve mimarlar yetiştirecek şekilde kurulmuş, fakat gündüz okulunda dört yıla sığdırılan öğretimin, akşam okulu'nda günlük çalışma saatlerinin daha az oluşu dolayısıyla aynı süreye sığdırılması mümkün olmadığından, Akşam Teknik Okulunda öğretim süresi beş yıl ve beher yarı yıl da (15) er hafta yerine (18) er hafta olarak tesbit edilmiştir. Gündüz okulunda ortalama olarak haftada 38 ders saati bulunduğu halde Akşam Teknik Okulunda, her gün saat 18 de ve Cumartesi günleri de öğleden sonra saat 14 te başlamak üzere yapılan haftalık ders saatleri toplamı 24 tür. Böylece, sömestrelere daha uzun ve okulun öğretim süresi de bir yıl fazla alınmak suretiyle bu eksiklik telâfi edilmekte ve Gündüz Teknik Okulu ile tam muadelet temin olunmaktadır.

Başlangıçta yalnız makina ve elektrik mühendisliği bölümlerinden teşekkül eden İstanbul Akşam Teknik Okulu, 1961 yılında açılan inşaat mühendisliği bölümü ile birlikte üç mühendislik bölümünü ihtiva etmekte olup ilk yıllar İstanbul Sanayi Odasının malî desteği ile çalışmalarını yürütmüş ve Sanayi Odası bu okula 400 000 lirayı müteceviz yardımda bulunmuştur. Daha sonra, okul, doğrudan doğruya Millî Eğitim Bakanlığı Bütçesinden maaş ve ücret alan Gündüz Teknik Okulu öğretim üyelerinin ek görevle veya ek ders ücreti alarak ders vermeleri suretiyle öğretim görevini yapmaya devam etmiştir.

İlk mezunlarını 1964 yılı Şubatında vermiş olan İstanbul Akşam Teknik Okulu, kalkınmamız yolunda kendisine düşen ödevi, memleketin inşaat, makina ve elektrik mühendislerine olan ihtiyacının bir kısmını her yıl muntazaman verdiği mühendis mezunlarla karşılıyarak ifa etmektedir. Halen okulda 650 öğrenci vardır ve 64 elektrik mühendisi, 54 makina mühendisi mezun vermiştir. İnşaat mühendisliği bölümü ilk mezunlarını bu yıl verecektir.

İstanbul Akşam Teknik Okulunun ifa ettiği hizmetler ve bu müessesenin temin ettiği faydalar şu şekilde hulâsa edilebilir :

1. İstanbul Akşam Teknik Okulu, memleketimizde mühendislik öğretimi gibi bir yüksek öğretim alanında gece çalışması yapan ilk kurum olmak şerefini taşımaktadır. Üniversiteler ve diğer yüksek okullarda gece öğretiminin yapılabileceği fikrinin yerleşmesine ve bu yolda tatbikata geçilmesine sebeb olan İstanbul Akşam Teknik Okuludur. Bu konuda, İstanbul Akşam Teknik Okulu örnek gösterilmek suretiyle ve okulun verdiği bilgiler esas alınarak, Anadolu Ajnasının basına verdiği yazılar 11 ve 12 Kasım 1964 tarihinde çeşitli gazetelerde yayınlanmış ve üniversitelerde gece öğretimi yapılabileceği savunulmuştur.

2. Gündüzleri çalışan üniversitelerle yüksek okulların öğrenci alma kapasiteleri sınırlı olduğundan, her yıl üniversitelere ve yüksek okullara giremeyen öğrencilerin bir kısmını alarak yükü hafifletmektedir.

3. Gündüzleri çalışarak hayatlarını kazanmak zorunda kalan, fakat mesleklerinde ilerlemek ve bir yüksek öğrenim yapmak arzusunda olanlara bu imkânı vermekte, sanayi müesseselerindeki teknik elemanlarının seviyelerini mühendis seviyesine yükselterek plânlı kalkınma için lüzumlu olan bilgili teknik personelin yetişmesini sağlamaktadır.

4. Akşam teknik okulu, gündüz teknik okulunun esasen mevcud olan bina ve tesisleri ile laboratuvarlarından faydalanmakta olduğu için yeni tesisler kurmaya ve bu maksatla bir masraf ihtiyarına lüzum kalmaksızın çalışmaktadır. Ayrıca, akşam teknik okulunun öğretim üyeleri ve asistanları, gündüz teknik okulu öğretim heyeti arasından seçildiği için, bunların esas görevlerinden aldıkları ücretlerden daha küçük olan ek ücretlerle akşam görevinin ifası mümkün olabilmektedir. Dolayısıyla, akşam teknik okulunda Devlete ucuza mal olan bir mühendislik öğretimi yapılabilmektedir.

Bu derece verimli, ekonomik, memleket için faydalı ve kalkınmamıza hız veren bir okulun çalışmasının devamını ve daha verimli iş görmesini sağlayacak olan kanuni dayanak şimdiye kadar gerçekleştirilmemiştir. Teklif olunan ders ücretleri tasarısı kanunlaşmadığı takdirde, bu örnek teşekkülün yıkılması tehlikesi mevcuttur. Zira,

a) Halen uygulanmakta olan ve ortaöğretim ölçülerine göre mütalâa edilmiş bulunan 439 sayılı Kanundaki 25 liralık ders saati ücreti ile mühendislik öğretimi yaptırmaya imkân bulunmadığı müşahade edilmiştir. Her biri yüksek mühendis veya yüksek mimar olan öğretim üyeleri ve asistanların gerek özel sektörün iş alanlarında ve gerekse Devletin diğer hizmetlerinde çok daha yüksek ücretlerle istihdam edildikleri de göz önünde tutulursa, çok yorucu olan gece öğretimine ve özellikle mühendislik gece öğretimine rağbet göstermeyecekleri aşîkârdır. Halen İstanbul Akşam Teknik Okulunda görev almış bulunan öğretim üyeleri, sırf kurulmuş olan güzel bir müessesenin yıkılmaması ve okula hevesle devam eden 650 öğrencinin müşkil bir duruma düşmemesi için duydıkları feragat ve fedakârlık hissini tesiriyle görevlerine devam etmektedirler. Halbuki, hislere dayanan bir müessesenin uzun zaman ayakta durması beklenemez.

b) Yukarıda, ücret bakımından belirtilen aksaklığın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile giderilebileceği zannedilmişse de, bu kanunda da akşam mühendislik öğretimi ile ilgili hükümlerin bulunmadığı görülmüştür. Hattâ, 657 sayılı Kanun uygulanmaya başlanınca, bugün verilmekte olan saat başına 25 liralık ücret dahi ortadan kalkacaktır. Halen ek görevle çalışan öğretim üyeleri, 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaya başladıktan sonra, akşam teknik okulu yerine gündüz okulunda ek ders saati almayı tercih edecekler ve akşam teknik okulunda ders vermek yine sadece hislere dayanacaktır.

c) 439 sayılı Kanunda tesbit edilen ücret görüşünün kısırlığı, akşam teknik okulunda yeni mühendislik bölümleri açmaya imkân vermemektedir. Halbuki teklif olunan ücret tasarısı kanunlastığı takdirde, akşam mühendislik öğretiminde görev almanın artacak olan cazibesi ile daha çok sayıda ve kaliteli öğretim elemanları bulmak mümkün olacak, bunların, saat başına 100 ilâ

150 lira arasında ücret veren özel mühendislik ve mimarlık yüksek okullarına kayması önlenerek ve böylece, akşam teknik okulunun mevcut mühendislik bölümlerine daha çok öğrenci almak ve ayrıca, yeni mühendislik bölümleri açmak imkân dâhiline girecektir.

İşte, bütün bu sebepler göz önünde tutularak hazırlanan bu kanun tasarısında öngörülen ücretler bir minimum olarak tesbit edilmiştir. Özel mimarlık ve mühendislik yüksek okullarında akşam öğretimi için tasarıda tesbit olunan miktarların iki katına yakın ücretler verilmektedir.

Üniversitelerle, yüksek okullarda gece öğretiminin, orta öğretimden farklı olduğu ve bilhassa (mühendislik gece öğretimi) nin de geniş ölçüde lâboratuvar ve proje çalışmalarına ihtiyaç göstermesi ve kalifiye öğretim üyesi bulmaktaki zorluk bakımından diğer yüksek öğretim dallarına ve üniversite fakültelerine nazaran çok değişik özellikte olması dolayısıyla, bu tasarının kanunlaşması zaruri görülmektedir.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

19 . 1 . 1966

Esas No. : 2/166

Karar No. : 8

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza havale edilen Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, gece öğretimi yapan, yüksek dereceli İstanbul Akşam Teknik Okulunda görevlendirilecek öğretmenler ile asistanlara ve diğer personele verilecek ek ücret kanunu teklifi ilgili Bakanlık temsilcileri ve teklif sahibinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Teklifin gerekçesi gayet açık ve tafsilâtlı olup Komisyonumuz bu gerekçeye aynen iştirak etmektedir. Ancak yeni yeni açılacak bu tip okullar için ayrı ayrı kanunlar çıkarmak uygun olmayacağından kanunu genelleştirmek için teklifin başlığında değişiklik yapmış ve yüksek akşam teknik okulları ile akşam yüksek tekniker okulları şeklinde kabul etmiştir.

Birinci maddede başlıktaki esasa uyularak yapılan tadilat yanında memleketin teknik elemana olan ihtiyacı ve Dil Tarih - Coğrafya Fakültesindeki gece tedrisatında verilen ücretlerle adaletli hale getirmeyi karyer sahibi olanlarla diğer personeli tefrik etmeyi düşünerek, ders ücretlerini yeniden ayarlamış ve teklif sahibiyle de mutabakata varılarak birinci madde yeniden tedvin edilmiştir.

İkinci maddede idarecilere verilen ücretleri de inceliyen Komisyonumuz, burada vazife görecek idareciler, esasen okulların idarecisi olup ek olarak alacakları bu idari ücretleri yeniden tesbitte fayda görerek bu maddeyi de değiştirmiştir.

Komisyonumuz akşam yüksek teknik okulları ile tekniker okullarında vazife alacak olanlarda, bazı nitelikler aramayı uygun bulmuş bu sebeple yapılacak bir yönetmelikle işi nizama sokmayı sağlamak ve ders saatlerinde ayarsızlık ve suiistimali önleme düşüncesiyle âzami verilecek ders saatini tesbit bakımından geçici birinci maddeyi eklemiştir.

Personel Kanununun tatbikatında her hangi bir aksama olmaması için de geçici ikinci madde teklife eklenmiştir.

Akşam yüksek teknik okulu ve yüksek tekniker okullarındaki tedrisatı aksatmamak ve bu sistemde eşitliği biran önce sağlamak teknik bölümlerde bu yönden çalışmalarını teşvik etmek için teklifin ivedilik ve öncelikle görüşülmesini teklif ederiz.

Plân Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V.

Sözcü

Kâtip

Aydın

Antalya

Kırşehir

Adana

K. Yılmaz

İ. Ataöv

M. Güver

M. Bozdoğan

A. Karahisar
M. Özdağ
Edirne
T. Seçkin

Artvin
M. Rona
İstanbul
Prof. M. Yardımcı

Ankara
A. R. Çetiner
Kastamonu
A. Ş. Bohça

Çorum
H. L. Sarıyüce
Uşak
M. F. Uğrasızoğlu

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. 2/166
Karar No. 16

5 . 5 . 1966

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, (Gece öğretim yapan yüksek dereceli İstanbul Akşam Teknik Okulunda görevlendirilecek öğretmenler ile asistanlara ve diğer personele verilecek ek ücret kanun teklifi) ilgililerin de iştiraki ile incelendi ve görüşüldü :

Komisyonumuz Millî Eğitim Komisyonunun mütalâasını yerinde görerek teklifin başlığında yapmış olduğu değişikliği aynen benimsemiş olduğundan mezkûr raporu müzakereye esas alınmış, ancak 1 nci maddenin 1 nci fıkrasını öğretim üyelerinin zaten profesör ve doçentler olduğu için bir çelişmeye meydan verilmesini önlemek maksadiyle, ikinci fıkra ise (657 sayılı Kanuna göre alınacak ders görevleri karşılığı ücretlere halel getirmez.) ibaresinin 657 sayılı Kanunda ders ücretleri yeni esaslara bağlandığı için lüzumsuzluğuna inanarak metinden çıkarmayı uygun görerek metin ona göre düzenlenmiştir.

2 nci madde Millî Eğitim Komisyonunun kabul ettiği şekilde, 3 ncü madde teklifte olduğu gibi aynen kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonunun kabul etmiş olduğu geçici 1 nci madde bu okullarda görev alacakların nitelikleri ve görevlendirme şekillerini bir nizama bağlamak maksadiyle yeniden düzenlemek suretiyle 4 ncü madde olarak kabul edilmiş, geçici 2 nci madde ise (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun malî hükümleri yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 657 sayılı Kanuna göre tediye yapılır.) şeklinde düzeltilerek geçici madde olarak kabul edilmiştir. 4 ncü madde yukarıda yapılan değişiklik sebebiyle 5 nci madde olarak, 5 nci madde ise bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür şeklinde olmak üzere 6 ncü madde olarak kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Aydın İ. Sezgin	Başkanvekili Erzincan H. Atabeyli	Sözcü Sakarya N. Bayar	Adıyaman M. A. Atalay
Ankara H. T. Toker	Aydın S. Bosna	Bolu H. İ. Cop	Bursa C. Külâhlı
Bursa İ. Öktem	Bursa Söz hakkım mahfuz A. Türkel	Edirne İ. Ertem	Giresun İ. E. Kılıçoğlu İmzada bulunamadı
Gümüşane S. Ö. San	İstanbul S. Aren	İstanbul O. Erkanlı	Kütahya M. Erez
Rize E. Y. Akçal	Trabzon A. İ. Birincioğlu	Trabzon E. Dikmen İmzada bulunamadı	Yozgat Söz hakkım mahfuzdur N. Kodamanoğlu

M. Meclisi

(S. Sayısı : 111)

**Antalya Milletvekili İhsan
Ataöv'ün teklifi**

Gece öğretimi yapan, yüksek dereceli İstanbul Akşam Teknik Okulunda görevlendirilecek öğretmenler ile asistanlara ve diğer personele verilecek ek ücret Kanunu

MADDE 1. — Gece öğretimi yapan yüksek dereceli Akşam Teknik Okulunda görevlendirilecek İstanbul Teknik Okulu öğretmen ve asistanları ile diğer üniversite ve yüksek okullar öğretim üyelerine, bu okulda okutacakları ders ve yaptıracakları uygulamaların beher saati için: Öğretmen ve öğretim üyelerine 70, asistanlara da 40 ar lira ücret verilir.

Bu kanuna göre görevlendirilen öğretmen ve üniversite öğretim üyeleriyle asistanlara ödenmekte olan ücretler; alınan tazminata, 3656 sayılı Kanununun 18 nci maddesi gereğince alınmış ek görev ücretlerine, 657 sayılı Kanuna göre alınacak ders görevleri karşılığı ücretlere hâlel getiremez. Bu görevleri dolayısıyla alacakları ücretler hakkında da 7244 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.

MADDE 2. — Bu okulda idari hizmetlerinden ötürü aylık hizmetlerine ilâveten, İstanbul Teknik Okulu Müdürüne 400; Müdür Yardımcısı ve bölüm şeflerine 300; büro şeflerine 250; memurlara 200 ve hizmetlilere 100 er lira verilir.

Bu kanun gereğince çalıştırılacak müdür yardımcısı sayı-

**Millî Eğitim Komisyonunun
değiştirishi**

Gece öğretimi yapan, yüksek dereceli Akşam Teknik okullarıyla Akşam Yüksek Tekniker okullarında görevlendirilecek öğretmenler ve öğretim üyeleriyle asistanlara ve diğer personele verilecek ek ücret kanunu teklifi

MADDE 1. — Gece öğretimi yapan yüksek dereceli akşam teknik okulları ile yüksek akşam tekniker okullarında görevlendirilecek öğretmen, öğretim üyesi ve asistanlar ile diğer üniversite ve yüksek okullar öğretim üyelerine bu okulda okutacakları ders ve yaptıracakları uygulamaların beher saati için, profesörlere 100, doçent ve öğretim üyelerine 70, asistan ve erkek sanat enstitüsü öğretmenlerine 40 ar lira ücret verilir.

Bu kanuna göre görevlendirilen öğretmen ve üniversite öğretim üyeleriyle asistanlara ödenmekte olan ücretler; alınan tazminata, 3656 sayılı Kanununun 18 nci maddesi gereğince alınmış ek görev ücretlerine, 657 sayılı Kanuna göre alınacak ders görevleri karşılığı ücretlere hâlel getirmez. Bu görevleri dolayısıyla alacakları ücretler hakkında da 7244 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.

MADDE 2. — Bu okulda idari hizmetlerinden ötürü aylık hizmetlerine ilâveten akşam teknik okulları ile akşam yüksek tekniker okulları müdürlerine 300, müdür yardımcıları ve bölüm şeflerine 250, büro şeflerine 200, memurlara 150 ve hizmetlilere de 100 er lira ayrıca aylık ücret verilir.

**Bütçe Plân Komisyonunun
değiştirishi**

Gece öğretimi yapan, yüksek dereceli Akşam Teknik okulları ile Akşam Yüksek Tekniker Okullarında görevlendirilecek öğretmenler ve öğretim üyeleri ile asistanlar ve diğer personele verilecek ek ücret kanun teklifi

MADDE 1. — Gece öğretimi yapan yüksek dereceli akşam teknik okulları ile yüksek akşam tekniker okullarında görevlendirilecek bu okullar öğretmen ve asistanları ile üniversite öğretim üyesi ve asistanlarına bu okullarda okutacakları ders ve yaptıracakları uygulamaların beher saati için, profesörlere 100, doçent ve bu okullar öğretmenlerine 70, asistan ve erkek sanat enstitüsü öğretmenlerine 40 ar lira ücret verilir.

Bu kanuna göre görevlendirilen öğretim ve üniversite öğretim üyeleriyle asistanlara ödenmekte olan ücretler; alınan tazminata, 3656 sayılı Kanununun 18. nci maddesi gereğince alınmış ek görev ücretlerine, hâlel getirmez, bu görevleri dolayısıyla alacakları ücretler hakkında da 7244 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi hükmü uygulanmaz.

MADDE 2. — Millî Eğitim Komisyonunun 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Teklif

Millî Eğitim Ko.

Bütçe Plân Ko.

sı 3 ü; bölüm şefi sayısı 5 i; memur sayısı 30 u ve hizmetli sayısı 30 u geçemez.

MADDE 3. — Bu kanuna göre verilecek ders ve uygulama ücretleri ile diğer ek ücretlere müstahak olabilmek için bu görevlerin fiilen ifa edilmesi lâzımgelir.

Öğretim ve imtihan ayları dışında bu ücretler ödenmez.

MADDE 3. — Teklifin 3 nü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 nü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu okullarda görevlendirilecek öğretmenlerle öğretim üyelerinin nitelikleri ve görevlendirme şekilleri bir yönetmelikte tesbit olunur.

Bu okullarda bir öğretim üyesi tarafından okutulacak ders sayısı haftada 6 saati geçemez.

GEÇİCİ MADDE 2. — 657 sayılı Kanun yürürlüğe girdiği zaman 657 sayılı Kanuna göre ödeme yapılır.

MADDE 4. — Bu okullarda görevlendirilecek öğretmenlerle öğretim üyelerinin nitelikleri, görevlendirme şekilleri ve bir öğretim üyesi tarafından okutulacak ders sayısı bir tüzükle belirtilir.

GEÇİCİ MADDE — 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun malî hükümleri yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 657 sayılı Kanuna göre tediye yapılır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Teklifin 4 nü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Teklifin 4 nü maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanunu Millî Eğitim Bakanı yürütür.

MADDE 5. — Teklifin 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanunu Maliye ve Millî Eğitim Bakanları yürütür.